

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: B1-5P/55/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1122208230
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Kelner
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1122208230.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II sudcom Mgr. Tomášom Kelnerom v rodinnoprávnej veci navrhovateľky - manželky: N. S. A., narodená X.XX.XXXX, bytom T. XX, T. Z., proti manželovi: R. S., narodený X.X.XXXX, bytom D. 3, C., v konaní o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletým deťom: Q. S., narodená XX.X.XXXX, G. S., narodená X.X.XXXX, obidve deti bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, takto

rozhodol:

- I Manželstvo R. S., narodeného X.X.XXXX a N. S. A., rodenej A., narodenej X.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v Bratislave, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Bratislava - K. Z., vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XXX, por. č. XXX, sa rozvádza.
- II Maloleté deti Q. S., narodená XX.X.XXXX a G. S., narodená X.X.XXXX sa zverujú na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky, s tým, obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.
- III Styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje.
- IV Otec je povinný prispievať na výživu maloletej Q. sumou 180 eur mesačne a na výživu maloletej G. sumou 150 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.
- V Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 20.9.2022 sa navrhovateľka-manželka (ďalej len „manželka“ alebo „matka“) domáhala rozvodu manželstva s manželom (ďalej len „manžel“ alebo „otec“) a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletým deťom: Q. S., narodená XX.X.XXXX a G. S., narodená X.X.XXXX (ďalej len „maloleté deti“) tak, že (i) maloleté deti budú zverené do jej osobnej starostlivosti, s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, (ii) styk s otcom a maloletými deťmi sa neupravuje, (iii) a otec je povinný platiť výživné v sume 150 eur mesačne na každé maloleté dieťa.

2. Manželka návrh odôvodnila tým, že manželstvo uzatvorili v roku XXXX, z manželstva sa im narodili dve maloleté deti - Q. a G.. (Súd poznamenáva, že dňa X.X.XXXX sa narodil ešte maloletý F. S., avšak rozsudkom Mestského súdu Bratislava II č. k. B3-40Pc 6/2023 - 39 z 10.1.2024 bolo určené, že R. S. nie je otcom maloletého F.). Ďalej uviedla, že s manželom nežijú v spoločnej domácnosti, v čase podania návrhu bol vo výkone trestu odňatia slobody. Manželka má nového partnera s ktorým má maloleté dieťa, manželstvo neplní svoj účel a nie je možné ho obnoviť. Starostlivosť o maloleté deti znáša sama, navrhla,

aby otec prispieval na výživu maloletých detí po 150 eur na každé dieťa. Manželkin príjem v čase podania návrhu bol len rodičovský príspevok v sume 383,80 eur a prídavok na dieťa. Manželka k návrhu doložila sobášny list, rodné listy, potvrdenie o poberaní prídavkov na deti a rodičovského príspevku.

3. Manžel súhlasil s rozvodom manželstva, ako aj so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, neupraveným stykom, nakoľko sa vedia na styku dohodnúť. Nesúhlasil s výškou výživného v sume 150 eur mesačne, nakoľko bol vo výkone trestu. Počas výkonu trestu platil výživné v sume 42 eur mesačne na každé maloleté dieťa. Súhlasil s výškou výživného v sume po 50 eur na každé maloleté dieťa, následne v sume 60 eur mesačne (na pojednávaní dňa 2.4.2024). Na výchove maloletých detí sa chce a bude podieľať.

4. Kolízny opatrovník sa vyjadril tak, že súhlasil so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, styk otca s maloletými deťmi navrhol neupraviť, výživné navrhol v sume 150 eur mesačne, následne na pojednávaní dňa 9.7.2024 v sume 200 eur na každé maloleté dieťa. S navrhnutou sumou otca nesúhlasil, nakoľko je nízka.

5. Súd vykonal tieto dôkazy: návrh, sobášny list, rodné listy, lustrácie v Sociálnej poisťovni, potvrdenie o rodičovskom príspevku a prídavkoch na deti, vyjadrenie manžela, rozsudok Mestského súdu Bratislava II č. k. B3-40Pc 6/2023 - 39 z 10.1.2024, správa Základnej školy S. 1, T. Z. o malotej Q., správa zo šetrenia kolízneho opatrovníka, výsluch účastníkov konania, vrátane informatívneho výsluchu (Cochemská prax). Z dôkazov súd zistil tento skutočný stav vecí:

Manželia uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX v Bratislave, ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Bratislava - K. Z., vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XXX, por. č. XXX. Z manželstva sa dňa XX.X.XXXX narodila maloletá Q. a dňa X.X.XXXX maloletá G.. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti, manželka má nového partnera, s ktorým má maloleté dieťa - F., narodeného X.X.XXXX.

6. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obaja manželia s rozvodom súhlasia a ako rodičia maloletých detí sa zhodli na zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, spoločnom zastupovaní a spravovaní majetku maloletých detí a na styku, ktorý žiadali ponechať neupravený. Sporná v konaní zostala len výška výživného, kedy otec navrhoval sumu 60 eur mesačne, matka 150 eur a kolízny opatrovník žiadal výživné v sume 200 eur mesačne na každé dieťa.

7. Podľa § 18 zákona 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o rodine), manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

8. Podľa § 23 ods. 1 zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

9. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že manželstvo neplní svoj účel. Manželstvo účastníkov konania je vážne a trvalo rozvrátené, pričom ide o dlhodobý rozvrat a nie je reálny predpoklad, že by manželstvo mohlo v budúcnosti plniť svoj spoločenský účel. Manželstvo účastníkov je len formálnym zväzkom. Od podania návrhu na rozvod manželstva účastníci manželské spolužitie neobnovili, manželka aj manžel po celú dobu konania trvali na rozvode manželstva, pričom obnovu manželského spolužitia vylúčili aj do budúcnosti. Manželia nemajú vôľu obnoviť manželské spolužitie. Súd má za to, že dôvody uvádzané manželmi sú dôvodmi na vyhovieť návrhu na rozvod manželstva, pretože prvoradým účelom manželstva je to, že manželia spolu žijú ako rodina, v ktorej tiež majú obaja manželia vôľu tvoriť jeden celok. Vzhľadom na uvedené, súd návrhu ako dôvodnému vyhovel a manželstvo účastníkov konania v zmysle § 23 ods. 1 s poukazom na § 18 zákona o rodine rozviedol (výrok I).

10. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa

zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

11. Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

12. Podľa § 24 ods. 6 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

13. Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 75 ods. 2 zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

20. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

21. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

23. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

24. Z dokazovania (zo správy zo šetrenia kolízneho opatrovníka) vyplynulo, že matka s maloletými deťmi a novým partnerom toho času žije na adrese T. XX, T. Z., nájomné predstavuje sumu 350 eur mesačne. Matka poberá štátne sociálne dávky (rodičovský príspevok a prídavky na maloleté deti) spolu v sume 524 eur mesačne. Partner je SZČO v oblasti stavebníctva s príjmom okolo 1000- 1300 eur. Maloletá Q. navštevuje X.ročník ZŠ S. v T. Z., maloletá G. zatiaľ nenavštevuje predškolské zariadenie. Matka sa vyjadrila, že na výdavkoch maloletých detí sa podieľajú spoločne s otcom detí. Otec hradil Q. školu v prírode, rovnako platí aj školský klub. Matka uhrádza režijné náklady na obedy vo výške 5 eur mesačne, školské potreby pre dieťa v sume okolo 20 eur mesačne. Taktiež lieky, v prípade ochorenia detí, a výživové doplnky v sume okolo 30-50 eur mesačne. Maloletej Q. poskytla vreckové v sume 10 eur do školy v prírode. Za oblečenie, obuv a hygienu pre maloleté deti uhrádza matka sumu do 50 eur mesačne. Matka ďalej uviedla, že maloleté deti sú v kontakte s otcom telefonicky, aj osobne po predošlej dohode. Zvyčajne to býva od piatka popoludnia do nedele popoludnia. Matka uviedla, že sa už opakovaně stalo, že otec sľúbil deťom, že príde pre ne, ale potom neprišiel. Aj teraz sa už dva týždne dohodujú na realizácii kontaktu otca s maloletými deťmi. Podľa vyjadrenia matky otec aktuálne prispieva na výživu maloletých detí sumou 120 eur mesačne. Na styku sa vedia dohodnúť, nežiadajú úpravu súdnou cestou. Z pohovoru s maloletou Q. vyplynulo, že sa dobre adaptovala na prostredie, v ktorom aktuálne bývajú, rovnako aj na školu. Matka sa o nich dobre stará, s partnerom matky si dobre rozumie. S otcom sa rada stretáva, naposledy sa stretli, keď mala narodeniny.

25. Záujem maloletých detí musí byť prvoradým hľadiskom, na ktoré treba brať ohľad pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa dieťaťa. Vo veciach starostlivosti o maloleté deti sú sudy povinné prihliadať najmä na záujem maloletých. Sudy musia zohľadňovať konkrétne okolnosti daného prípadu a nenadradovať akékoľvek modely fungovania vzťahu rodičov a maloletých detí, ktoré majú orgány verejnej moci zaužívané nad skutočný záujem detí. Rodičia spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj svojich detí.

26. V danom konkrétnom prípade však rodičia komunikujú adekvátne, vedia sa dohodnúť ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, vrátane úpravy styku s maloletými deťmi, súd tak nevidí žiadne prekážky na rozhodnutie v zhode návrhov oboch rodičov a kolízneho opatrovníka, a teda vo zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, vrátane zastupovania maloletých detí oboma rodičmi a neupraveného styku.

27. Výživné matka navrhla v sume 150 eur a kolízny opatrovník navrhol sumu 200 eur mesačne, otec 60 eur na každé dieťa. Matka žije v domácnosti s novým partnerom a tromi maloletými deťmi. Príjem matky je 524 eur mesačne, tvorený z prídavkov na deti a rodičovského príspevku. Výdavky na maloletú Q. sú cca 350 eur mesačne, na maloletú G. 320 eur (strava, oblečenie, škola, drogeria, náklady na bývanie a pod.). Súd pri mesačných výdavkoch vychádzal z vyjadrenia matky pred kolíznym opatrovníkom ako aj zo skutočností všeobecne známych (§ 186 ods. 1 CSP), že nájomné pre 5 osôb predstavuje sumu 350 eur/70 eur na osobu, strava na jedno dieťa 150 eur (t. j. 5 eur na deň), oblečenie na jedno dieťa 50 eur, lieky, drogeria 50 eur, strava v škole 5 eur, pre maloletú Q., ktorá je školopovinná, ktorá má výdavky na školské pomôcky cca 20 eur. Otec pracuje v spoločnosti F., s.r.o. s vymeriavacím základom 210 eur, čo vyplýva aj z lustrácie v Sociálnej poisťovni.

28. K príjmu otca súd uvádza, že deklaruje príjem 210 eur v hrubom, čo sa súdu javí ako nepravdivé. Súd v tejto súvislosti vychádzal z potenciality príjmu otca, ktorý žije v Bratislave a má XX rokov. Nominálna mesačná mzda zamestnanca v Bratislavskom kraji za 1. štvrťrok 2024 bola 1 838 eur. Princíp potenciality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd podľa charakteru správania sa povinného vymedzuje fiktívny (prezumpovaný príjem), ktorý je následne základom pre určenie výživného na dieťa (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2021, sp. zn. 5Cdo/14/2021).

29. Súd považuje výživné v sume 180 eur na nemaloletú Rebeku a 150 eur na maloletú G. za výživné, ktoré zodpovedá schopnostiam a možnostiam otca. Súd vzhliadol aj na skutočnosť, že matka vykonáva výlučne sama osobnú starostlivosť o maloleté deti (porov. § 62 ods. 4 Zákona o rodine). Súd taktiež prihliadol na vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine). Súd určil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletým deťom, nakoľko schopnosť dosahovať príjem otcom, z ktorého by uhradil takto stanovené výživné, vyplýva i z toho, že ide o osobu v produktívnom veku, ktorému schopnosť pracovať

nie je žiadnym spôsobom znížená. S ohľadom na takto zistené skutočnosti, a to že náklady na maloleté deti sú štandardné a zodpovedajú tomu, že ide o deti vo veku X rokov a X roky a s prihliadnutím na skutočnosť, že matka vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté deti, súd určil podľa § 62 ods. 2, § 75 ods. 1 a § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné zo strany otca na maloletú Q. vo výške 180 eur a maloletú G. 150 eur. Súd poukazuje, že podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov.

30. Pre úplnosť súd poukazuje na skutočnosť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. 11. 2011, sp. zn. 6 Cdo 145/2011).

31. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporovom konaní nemá nárok na náhradu trov konania žiaden z účastníkov, pričom zákon pre konanie súdu o rozvod manželstva a s tým spojené konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode výnimku z tejto právnej úpravy neustanovuje (výrok IV).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava II.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 Civilného sporového poriadku).

Manželka, ktorá pri uzavretí manželstva prijala priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. (§ 27 ods. 1 zákona o rodine).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska (§ 27 ods. 2 zákona o rodine).

Ak povinný/á dobrovoľne nesplní, čo mu/jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený/á podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu.